

RAPORT ȘTIINȚIFIC
privind implementarea proiectului în perioada mai – august 2015

Proiect de cercetare, cod: PCE_ PN-II-ID-PCE-2012-4-0573, contract: 65/02. 09. 2013.

Titlul proiectului: *Re-mediated images as figurations of intermediality and post-mediality in Central and East European Cinema (Imagini re-medializate ca figurații ale intermedialității și post-medialității în filmele din Europa Centrală și de Est)*

Pagina web a proiectului: <http://film.sapientia.ro/ro/programe-de-cercetare/proiect-cnsc-uefisdi-program-de-cercetare-exploratorie-idei>.

Conform obiectivelor prevăzute în planul de realizare al proiectului în a doua etapă de cercetare din anul curent, care a cuprins lunile mai, iunie, iulie și august din 2015, am avut următoarele activități și realizări în cadrul proiectului de cercetare:

1. Activitate de cercetare.
2. Prezențe la conferințe internaționale de specialitate. Inițierea schimburilor de experiență cu centre de cercetare din străinătate.
3. Îmbunătățirea logisticii de cercetare.

1. Activitate de cercetare

În această perioadă activitatea grupului de cercetare a cuprins finalizarea a 7 articole acceptate deja spre publicare precum și finalizarea manuscriselor pentru 2 volume individuale din tematica proiectului:

a) Articolele:

- Ágnes Pethő: Between Absorption, Abstraction and Exhibition. Inflections of the Cinematic Tableau in the Films of Corneliu Porumboiu, Roy Andersson, and Joanna Hogg, va fi publicat în *Acta Universitatis Sapientiae: Film and Media Studies, 'Figurations of Intermediality'*, Volume 11, 2015.
- Judit Pieldner: Performing the Unspeakable. Intermedial Events in András Jeles's Parallel Lives va fi publicat în *Acta Universitatis Sapientiae: Film and Media Studies, 'Figurations of Intermediality'*, Volume 11, 2015.
- Hajnal Király: Playing Dead: Pictorial Figurations of Melancholia in Contemporary Hungarian Cinema, acceptat spre publicare în volumul *Body: Politics, Aesthetics and Eroticism in Eastern European Film*, edited by Ewa Mazierska, Matilda Mroz, Edinburgh University Press (data estimată a publicării: 2016, vara)
- Ágnes Pethő: The 'Chemistry' of Art(ifice) and Life: Embodied Paintings in East European Cinema, acceptat spre publicare în volumul *Body: Politics, Aesthetics and Eroticism in Eastern European Film*, edited by Ewa Mazierska, Matilda Mroz, Edinburgh University Press (data estimată a publicării: 2016, vara).

- Melinda Blos-Jáni: Ephemeral History and Enduring Celluloid - Fictions about Romanian Film History, acceptat spre publicare în volumul: *The New Romanian Cinema. A Reader*, edited by Christina Stojanova, va fi publicat la Edinburgh University Press (în 2016).
- Katalin Sándor: Filming the Camera - Media-Reflexivity and Reenactment in Lucian Pintilie's *Reconstruction* (1969) and *Niki and Flo* (2003), acceptat spre publicare în volumul: *The New Romanian Cinema. A Reader*, edited by Christina Stojanova, va fi publicat la Edinburgh University Press (în 2016).
- Ágnes Pethő: "Exhibited Space" and Intermediality in the films of Corneliu Porumboiu, acceptat spre publicare în volumul: *The New Romanian Cinema. A Reader*, edited by Christina Stojanova, va fi publicat la Edinburgh University Press (în 2016).

b) Volumele individuale finalizate:

- Melinda Blos-Jáni: *A családi filmezés genealógiája. Amatőr médiagyakorlatok története Erdélyben - a fotózástól az új mozgóképfajtákig (The Geneology of Home Movies. The History of Amateur Media Practices in Transylvania, from Photography to New Media)*, EME/Editura Muzeului Ardelean, Cluj-Napoca (editură acreditată CNCS, data estimate de publicație octombrie 2015).

Volumul se bazează pe o cercetare antropologică despre filmele de amatori și de familie din Transilvania. Pe lângă o istorie a mediilor vizuale domestice (pictură, fotografie, film, video) în această regiune pe parcursul secolului 20., volumul deschide o nouă perspectivă teoretică asupra acestei practici media. Pornind de la teoriile erei noua media, autoarea regândește istoria filmului de familie ca un precursor a democratizării mediilor și al culturii participative caracteristic erei post-media. Folosindu-se de teoriile genealogiei mediilor și domesticirea mediilor, autoarea situează filmul de familie într-o discuție teoretică care se concentrează pe conceptele media, conceptele legate de film, dar și legătura filmului și a videoului cu celelalte medii vizuale. Fiind un volum care se ocupă de istoria mediilor din Transilvania, și care folosește noțiuni precum remediația, intermedialitatea, identitatea mediilor, se încadrează foarte bine în programul de cercetare.

- Judit Pieldner: *Szöveg, kép, mozgókép kapcsolatai Bódy Gábor és Jeles András filmművészetében (Relations among Text, Image and Motion Picture in Gábor Bódy's and András Jeles's Cinematic Art)*, Editura Egyetemi Műhely, Cluj-Napoca (editură acreditată CNCS, data estimate de publicație decembrie 2015).

Acest volum are ca scop analiza comparativă a artei cinematografice a doi regizori maghiari experimentali, Gábor Bódy și András Jeles. În acest volum Pieldner Judit realizat o cercetare intermedială aplicativă, investigând respectiv relațiile constituite între mediul filmului și literatură, teatru, pictură și fotografie, acoperind astfel o arie significantă din proiectul de cercetare. Pentru Gábor Bódy și András Jeles filmul este locul de întâlnire al congruențelor și coliziunilor, al rezonanțelor și incompatibilităților între diferitele medii și forme de exprimare artistică. Aceste locuri de întâlnire au un rol cheie în ambele opere: legătura filmului cu literatura, cu teatrul, cu muzica, cu pictura, cu fotografia, cu video-ul îi amplifică specificitățile mediale, această legătură rescrie experiența estetică a filmului, deschide un spațiu de joc intermedial, în care trecerile,

interacțiunile, modalitățile reflexivității au ca rezultat figurații intermediale. Arta cinematografică a lui Gábor Bódy și András Jeles se realizează într-un dialog permanent cu trecutul cultural și medial, dând dovadă de faptul că arta cea nouă, filmul este capabil de a integra problemele vechi ale tradiției estetice, de a le revizui, și de a formula întrebări noi. Operele lor, pe de o parte, intră în dialog cu discursurile artistice ale avangardei de la începutul secolului al 20-lea, pe de altă parte, stabilesc o relație complexă cu discursurile teoretice prezente în practica cercetării din zilele noastre.

2. Prezențe la conferințe internaționale de specialitate, inițierea schimburilor de experiență cu centre de cercetare din străinătate

Echipa de cercetare a participat la 4 conferințe internaționale cu 6 prezentări orale din tematica programului de cercetare, cum urmează:

Re-Imagining Childhood: Images, Objects and the Voice of the Child, 9 mai, 2015, University of Greenwich, UK. Conferință organizată de către Centre for the Study of Play and Recreation and The Society for the Study of Childhood in the Past.

Prelegere prezentată la această conferință:

- Melinda Blos-Jáni : *Children Looking into the Lens. Home Movies as Artificial Bodies of Childhood.*

Participarea la această conferință a fost deosebit de instructivă, deoarece a fost o conferință multidisciplinară, în cadrul căreia au fost prezentate teme legate și de alte medii, precum literatura și pictura. Textul prezentat la aceasta conferință s-a concentrat asupra imaginii copiilor din filme de familie ca o figurație a conceptelor media din diferite perioade, precum și intermedialitatea acestor reprezentări vizuale.

Conferința internațională anuală a AIM (Associação de Investigadores da Imagem em Movimento) din Portugalia, organizată de ISCTE-IUL (Instituto Universitario de Lisboa), 21-23 mai 2015.

Lucrare prezentată:

- Hajnal Király: *The Western Connection: Interpreting Art References in the Cinema of the "Other" Europe.*

Pe lângă excelenta oportunitate de a prezenta rezultatele cercetărilor din grupul nostru la această conferință, aceasta a asigurat posibilitatea de a se întâlni cu cercetători ale cinematografelor numite “al doilea și al treilea,” respectiv (Second and Third Cinema) ale țărilor Sud-Americane, adesea prezentând fenomene estetice similare cu cele ale filmelor Est-Europene. De asemenea, poziția politico-geografică liminală a Portugaliei reflectată în cinematografia acestei țări a facilitat analiza comparativă a figurației intermediale din filmele lui Manoel de Oliveira cu cele ale filmelor maghiare și române analizate în prezentarea menționată. Una dintre conferențiarilor invitați a fost Prof. Lucía Nagib, invitată și la conferința anuală organizată de către grupul nostru de cercetare – nu în ultimul rând, întâlnirea personală cu ea a contribuit la întărirea contactului nostru profesional.

NECS (European Network for Cinema and Media Studies) Conference: "Archives of/for the Future" organizată de către University of Łódź și University of Social Sciences and Humanities SWPS in Warsaw, Łódź, Polonia, 18-20 iunie 2015.

Panel organizat la această conferință din tematica proiectului: *Remediating the "Real", Refiguring the Past in (Post-)communist Central and Eastern European Cinema* *Descriere:* acest panel – rezultatul colaborării internaționale dintre două proiecte de cercetare (proiectul nostru în curs de desfășurare și programul de cercetare OTKA de la Eötvös Loránd University, Budapesta condus de Mónika Dánél, intitulat "*Space-ing Otherness. Cultural Images of Space, Contact Zones in Contemporary Hungarian and Romanian Cinema and Literature*," număr de proiect: OTKA NN 112700) – a propus să prezinte rezultatele cercetărilor ce corespund problemelor teoretice adresate de chemarea la conferință din acest an. Astfel prezentările au investigat condițiile materiale și discursive diferite ale remedierii trecutului și ale "realului" prin film în contextul postcomunist din Europa Centrală și de Est, reflectând la tematizarea procesului de a face un film, la reînscenarea trecutului, la folosirea filmelor de arhivă precum și la posibilitățile de reciclare ale materialelor de arhivă în documentare de compilație.

Lucrări prezentate:

- Melinda Blos-Jáni: *Unreliable images. Mediating the "real" in East-European compilation documentaries about the communist past*
- Pieldner Judit: *Remediating the Unspeakable. The Memory of the Holocaust in András Jeles's Parallel Lives*
- Katalin Sándor: *(Re)making the Past in Lucian Pintilie's "Reenactment" (1969) and "Niki and Flo" (2003)*

Conferința a oferit un bun prilej pentru o vizibilitate internațională a proiectului nostru de cercetare, precum și o ocazie de colaborare de cercetare foarte productivă cu membrii proiectului OTKA menționat mai sus.

Film-Philosophy Conference, "The Evaluation of Form" organizată la St. Ann's College, Oxford, 20-22 iulie, 2015, Programul conferinței [poate fi accesată aici.](#)

Lucrarea prezentată la această conferință:

- Ágnes Pethő: *Between Absorption and Theatricality: New Inflections of the Cinematic Tableau*

Conferința anuală Film-Philosophy este una dintre cele mai prestigioase evenimente științifice legate de teoria filmului. În acest an tematica a fost „evaluarea formei”, la care am putut conecta foarte bine tematica proiectului în curs și am putut prezenta o importantă parte a rezultatelor preliminare. Contactele profesionale și discuțiile deosebit de productive la această conferință au fost completate de un stagiu de cercetare între 16-20 iulie la Londra, unde directorul de proiect s-a întâlnit pentru un schimb de experiență cu colegii cu care a colaborat la volumul care urmează să apară la editura Edinburgh University Press și a finalizat lucrarea care face comparație dintre estetica filmelor lui Corneliu Porumboiu și cea a autoarei engleze, Joanna Hogg.

3. Îmbunătățirea logisticii de cercetare

În această perioadă s-a realizat achiziționarea unui fond de carte care este absolut necesar pentru continuarea și finalizarea cercetărilor din acest an.

Potrivit celor enumerate mai sus putem constata că obiectivele propuse pentru această etapă intermediară au fost realizate, chiar depășite, cum reiese și din acest tabel:

Etapă	Obiective	Activități	Rezultate livrate pe etapă	S-a realizat?
2015 mai – august (4 luni)	Prezențe la conferințe internaționale de specialitate. Inițierea schimburilor de experiență cu centre de cercetare din străinătate.	Activitate de cercetare. Participări la conferințe internaționale cu prelegeri.	Prezența la cel puțin o conferință internațională de prestigiu cu prezentarea unor rezultate preliminare ale programului de cercetare (De ex: la conferința NECS cu un panel special).	Da. Membrii proiectului de cercetare au participat la 4 conferințe internaționale, cu 6 prezentări orale (un panel special la NECS). S-a efectuat achiziționarea unor cărți de specialitate necesare pentru această fază a activității de cercetare.
	Îmbunătățirea logisticii de cercetare.	Achiziționarea unor articole de logistică necesare pentru această fază a activității de cercetare.		

Cluj-Napoca, 15. 08. 2015.

Raport întocmit de directorul de proiect,
dr. Ágnes Pethő

Pethő Ágnes